

ali repa pri glavici, isto tako mora vse prirastke v glavici otrebiti in prav čisto obirati. Ne obiraj pa pre-zgodaj, kajti s tem si dvakrat škoduješ; ker potem nima hmelj tolike vrednosti in rastlina zgubi veliko moči za prihodnje leto. O slabem vremenu ali pri dolgem deževanju se na polji ne dá obirati, tedaj je treba spraviti hmeljevino pod streho, ker je mokrota glavicam zelo škodljiva. Pa tudi v lepem vremenu se tako dolgo ne sme obirati, dokler je še rōsa, da glavice zavoljo mokrote ne orudečijo ter svoje vrednosti ne zgubijo. Orudečeli hmelj se ne prodá tako drago, kakor zdravo blago. Brž ko je hmelj obran, se hmeljeve glavice v nalašč za to pripravljenih vozovih ali pa v vrečah (žakljih) domu spravijo in kakor hitro mogoče na zračnem in suhem prostoru raztrosijo.

Zeló važno je vprašanje: kje in kako se hmelj suši?

Hmelj sušimo: Na zračnih prostorih, na sušilnicah, katere so nalašč za to pripravljene, ali pa tudi v hiši, katero dobro kurimo. Zračni suhi prostori so podi ali skednji, podstrešje in tudi stanovanja. Se ve da ne moremo v isti sobi, v kateri sušimo hmelj, stanovati, ker je hmeljev duh premočen.

Prostori, v katerih sušimo hmelj, imeti morajo lesena tla, kamnita tla pa za sušitev niso, ker se rada napijejo mokrote, hmelj pa pri počasnem sušenju kaj rad plesne.

Da se glavice hitreje sušijo, treba je hmelj vsak dan po dvakrat ali pa vsaj enkrat dobro z grabljami premešati. V sobi, kjer sušiš hmelj, naj bo 40–45 gradov Celzijevega toplomera.

Ako imaš veliko hmeljišče, napraviti je treba posebnih sušilnic, katerih nam tu zaradi obširnosti popisati ni mogoče.

Važno je še vedeti znamenja, katera mora suh in dober hmelj imeti, in ta so: Prijeten in močen duh, glavice morajo biti razsipčne, pecelj v sredi glavice se ne sme vpogniti, ampak krhko odlomiti.

Kdor hoče o hmeljariji več izvedeti, naj si kupi „Navod o hmeljariji“, katerega dobi pri spisatelju tega navoda, Janezu Hausenbichlerju, posestniku v Žavcu. E. K.

Božjast pri perutnini.

Dostikrat se prigodi, da od časa do časa perutnino začne božjast napadati. Posebno je razna kuretna in pure tej bolezni rada podvržena. Ravno tako je znano, da se tudi hišnih tičev včasih loti. Božjast je živčna bolezen, živalice pa med tem časom čut in zavest popolnoma izgubijo.

Francoski živinozdravniki so opazili, da ima po-stanek te bolezni dostikrat v strahu svoj povod, kajti znamenja, ki se pred božjastnim napadom na živalih prikazujejo, je nek krik, ki je podoben tistemu, katerega živalice od sebe dajejo, kedar se česa prav močno vstrašijo, ter odletijo ali zbežijo. Tudi začnejo naglo s peruti kriliti in z nogami cepetati.

Na to začno omahovati in z ene strani na drugo padati, se prekucevati in poslednjič zvišajo noge, peroti in vrat.

To je pravi vrhunec bolezni, in živali so v tem trenutku brez vse zavesti. Napad trpi od 30 sekund do 1–2 minut. Ko pa se živali zopet zavedó, so še dalje časa vse slabe in medle. Medlevica jih navadno še le po 10–15 minutah popolnoma mine.

Za zdravilo je dobra voda, v kateri se je kuhal žajbelj, divji in pravi pelin in vratič. Ta voda se jim vliva polagoma z malo žličico v kljun. Ali pa se za-

mesi v to kuhovino nekoliko moke in se bolenicam daje jesti. Tudi umivanje s to vodo pomaga.

Pri pravi božjasti pa ti pomočki ne zadostujejo. Treba je, kakor pri človeku, špajka, amonijaka, eterja, kafe in voženka. Se ve da se taki dragi pomočki le pri dragih kokošjih sortah izplačajo.

Za navadno božjastne kokoši je pa najboljši nož, se vé da še za takega časa, dokler je še kaj mesa na njih. Brž po napadu naj se nikdar ne zakolje, ker ta-krat je meso nezdravo.

„Slov. Gosp.“

Gospodarske izkušnje.

Pomešanica detelje s travo.

Naši gospodarji se še posebno stare navade radi držé, da sejejo samo deteljo, ter nočejo verjeti, da je veliko boljše sejati deteljo pomešano s travo.

Ce je še tako dobra letina in če tudi zemlja detelji dobro ugaja, vendar se na vsaki njivi lahko pre-pričamo, da samo detelja skoro nikdar enakomerno ne raste; tu je pregosta, tam prerodka, navadno se pa na njivi nahaja mnogo praznih prostorov. Ako pa pomešamo deteljo s travo, ki obnebu in zemlji ugaja, bode-mo gotovo pridelali še o suši dosti krme, kajti ni se potem bati, da bi dobili na njivo vse polno praznih prostorov. Tudi je pomešanica detelje s travo veliko boljša krma za živino, kakor pa sama detelja; ona daje prav tečno suho seno in tudi zeleno pokošena je iz-vrstna piča, ker tudi živine nikdar hudo ne napenja.

Se ve da je setev nekoliko težavna, ker je seme ravnih trav razično od deteljnega semena, toraj mo-ramo vsako seme posebej sejati. Navadno sejemo tako, kakor samo deteljo med žita. Po setvi se mora njiva plitvo povleči. Navadno se pomeša štajarska detelja s travami; dobra je pa tudi bela detelja za pomešanic. Se ve da je nekoliko manjša, vendar pa posebno dobra za peščene njive. Tudi meteljika se vporablja za me-šanico s travami.

Izmed raznih trav so za pomešanico najboljše sle-deče: Bilnica, mačji rep — posebno dobra trava za vlažno zemljo, pahovka je najboljša izmed vseh trav, lisičji rep, izvrstna trava za močno in dobro zemljo. Slabeja trava za mešanico je glistnik in tratnica.

Životopisne črtice.

Anton Alojzij Wolf,

knezoškof ljubljanski.

Spisal Ivan Lavrenčič.

(Dalje.)

IV.

Ni čudo tedaj, da je ljudstvo zato visoko čislalo blagodušnega svojega dobrotnika in gojilo do njega naj-presrčnejša čutila hvaležnosti, tembolj, ker so priznavali njegove neprecenljive zasluge tudi dostojanstveniki naj-višji. Avstrijski vladarji namreč, ki so opazovali z bi-strim svojim očesom vedno njegova vzorna dela, bodi-si na polji cerkvenem ali svetnem, obsipali so ga s takimi častmi, kakoršne dosegajo le najzaslužnejši cerkveni in svetni dostojanstveniki. Tako ga je imenoval l. 1826. — kakor smo uže slišali — cesar Fran I. knezom; Fer-dinand I. 6. septembra l. 1844. svojim skrivnim sve-to valcem, ter sedanji vladar l. 1850. komendnikom cesar. avstrijskega Fran-Josipovega reda in